

**2025 M. BALANDŽIO – BIRŽELIO MĖN.
AKTUALIOS TEISMŲ PRAKTIKOS
PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS SRITYJE
APŽVALGA**

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

1.1. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (LAT) praktikos apžvalga

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2025 m. birželio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-122-469/2025 dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. vasario 6 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės Vokietijos įmonės „Berlin-Chemie AG“ ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Lex ano“ dėl prekių ženklo savininko teises pažeidžiančių veiksmų nutraukimo, prekių išėmimo iš apyvartos ir turinės žalos atlyginimo.

Ieškovė Vokietijos įmonė „Berlin-Chemie AG“ kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama įpareigoti atsakovę UAB „Lex ano“ nutraukti prekybą Lietuvoje iš Vengrijos importuojamais vaistiniais preparatais, uždrausti prekiauti jais ateityje ir įpareigoti atsakovę išimti iš apyvartos ieškovės išimtinės teises į prekių ženklus pažeidžiančias prekes, taip pat priteisti žalos atlyginimą.

Vilniaus apygardos teismas 2022 m. gegužės 23 d. sprendimu ieškinį atmetė. Teismas pripažino, kad atsakovė įrodė, jog egzistavo objektyvus būtinumas perpakuoti ir pervadinti lygiagrečiai importuojamus vaistinius preparatus, nes priešingu atveju atsakovė nebūtų turėjusi realių galimybių patekti į Lietuvos rinką su vaistiniu preparatu, kurio pavadinimas „Letrox“, tokiu būdu nebūtų buvę galimybės vykdyti veiksmingą lygiagretaus vaistinio preparato importą. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. gruodžio 14 d. sprendimu panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį, kuria ieškinio reikalavimai dėl prekių ženklo savininko teises pažeidžiančių veiksmų nutraukimo ir prekių išėmimo iš apyvartos buvo atmesti, ir dėl šios dalies priėmė naują sprendimą – ieškinį patenkino iš dalies, sprendimo dalį dėl žalos atlyginimo panaikino ir perdavė šią bylos dalį nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2024 m. sausio 10 d. nutartimi panaikino teismų procesinius sprendimus ir perdavė bylą iš naujo nagrinėti Vilniaus apygardos teismui. Kasacinis teismas nusprendė, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai atskleidė kilusio ginčo esmę – atsakovė byloje įrodinėjo, kad ieškovė, prieštaraudama jos atliktam ieškovės į Vengrijos rinką išleistam vaistinio preparato perpakavimui, siekia dirbtinai padalyti rinkas, tačiau teismai procesiniuose sprendimuose šios aplinkybės nevertino ir neanalizavo.

Vilniaus apygardos teismas 2024 m. liepos 15 d. sprendimu dėl ieškinio pagrindo ieškinį dėl jo pagrindo tenkino: įpareigojo atsakovę nutraukti neteisėtus veiksmus, pažeidžiančius ieškovės išimtinės teises į prekių ženklus, įpareigojo atsakovę išimti iš apyvartos atsakovės iš Vengrijos į Lietuvą lygiagrečiai importuojamus vaistinius preparatus; kitą bylos dalį sustabdė, iki įsiteisės teismo sprendimas dėl ieškinio pagrindo. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovės apeliacinį skundą, 2025 m. vasario 6 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Nagrinėjamoje byloje kasacinis teismas sprendė dėl būtinybės lygiagrečiam importuotojui perpakuoti tą patį vaistinį preparatą, kuriuo prekių ženklo savininkas importo valstybėje prekiauja kitu pavadinimu, nustatymo vertinant, ar prekių ženklo savininko prieštaravimas tokiam perpakavimui prisideda prie dirbtinio valstybių narių rinkų atskyrimo.

Pasisakydamas dėl vertinimo, ar prekių ženklo savininko draudimas perpakuoti farmacijos prekę prisideda prie dirbtinio valstybių narių rinkų atskyrimo, Kasacinis teismas pažymėjo, kad laisvo prekių judėjimo principu, be kita ko, grindžiama lygiagretaus farmacijos prekių importo veikla. Kaip pažymima teisės doktrinoje, vaistinių preparatų lygiagretus importas vyksta dėl skirtingų vaistų kainų skirtingose valstybėse, t. y. lygiagretus importuotojas įsigyja vaistinį preparatą valstybėje narėje, kurioje produktas pardavinėjamas mažesne kaina, ir importuoja į valstybę narę, kurioje tas pats vaistinis preparatas pardavinėjamas didesne kaina. Vis dėlto laisvo prekių judėjimo principas nėra absoliutus. SESV 36 straipsnyje įtvirtintas išimčių iš šio principo taikymas siekiant užtikrinti kitas Europos Sąjungos vertybes – SESV 34 ir 35 straipsnių nuostatos nekliudo taikyti prekių importo, eksporto ar tranzito draudimų arba apribojimų, jei jie yra pateisinami visuomenės dorovės, viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais. Tačiau tokie draudimai arba apribojimai neturi tapti savavališka diskriminacijos priemone ar užslėptu valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimu.

Kasacinis teismas papildomai pažymėjo, kad ESTT praktikoje yra nurodoma, kad dėl prekių ženklo savininko teisės užkirsti kelią importuotojui prekiauti preke, kuri buvo išleista į rinką kitoje valstybėje narėje paties savininko arba su jo sutikimu, jei šis importuotojas perpakavo produktą ir pakartotinai pritvirtino prekių ženklą be savininko leidimo, turi būti sprendžiama remiantis nacionalinio prekių ženklų įstatymo nuostatomis jas aiškinant Direktyvos 2008/95/7 straipsnio kontekste, atsižvelgiant į SESV 36 straipsnį. Taigi, prekių ženklo savininkas gali teisėtai uždrausti lygiagrečiam importuotojui prekiauti perpakuotomis farmacijos prekėmis, jei tai suderinama su vadinamosiomis BMS sąlygomis, suformuluotomis ESTT jurisprudencijoje.

LAT teisėjų kolegijos nuomone, prekių ženklo savininko teisė uždrausti prekiauti perpakuotomis farmacijos prekėmis turi būti sprendžiama pagal SESV 36 straipsnio nuostatas, kaip dėl išimties iš laisvo prekių judėjimo principo. Kad būtų nuspręsta dėl prekių ženklo savininko teisės uždrausti prekiauti perpakuotomis farmacijos prekėmis, be kita ko, turi būti atsakyta į klausimą, ar perpakavimas yra objektyviai būtinas, kad lygiagretus importuotojas galėtų veiksmingai patekti į rinką ir joje prekiauti. Šis vertinimas priklauso nuo teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių importo valstybės narės rinkoje, visumos. Objektyvaus būtinumo aplinkybę turi įrodyti prekiauti perpakuotais produktais siekiantis paralelinis importuotojas. Kai šis perpakavimas yra objektyviai būtinas, prekių ženklo savininko prieštaravimas vertintinas kaip siekis dirbtinai atskirti valstybių narių rinkas.

Pasisakydamas dėl SESV 102 straipsnio netaikymo vertinant, ar prekių ženklo savininko draudimas perpakuoti farmacijos prekę prisideda prie dirbtinio valstybių narių rinkų atskyrimo, Kasacinis teismas visų pirma nurodė, kad ESTT jurisprudencija dėl prekių ženklo savininko teisės uždrausti prekiauti perpakuotomis farmacijos prekėmis yra nuosekliai išplėtotą ir nesuteikia pagrindo prielaidai taikyti piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi nuostatas, sprendžiant prekių ženklų teisės reglamentuojamą ginčą. Kaip konstatuota ESTT, pagrindu nustatyti, ar prekių ženklo savininkas gali prieštarauti prekybai perpakuotais produktais, turi būti laikoma ESTT praktika dėl SESV 36 straipsnio. Antra, atsakovė savo atsikirtimų į ieškinių pagrindė argumentais, susijusiais su SESV 102 straipsnio taikymu, nei nagrinėjant bylą pirmosios, apeliacinės instancijos bei kasaciniame teismuose pirmą kartą, nei nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme antrą kartą, o pirmą kartą šiuos argumentus pateikė tik bylą nagrinėjant antrą kartą apeliacinės instancijos teisme. Trečia, piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi vertinimas yra reglamentuotas konkurencijos teisės ir turi būti atliekamas laikantis Konkurencijos įstatyme nustatytos tvarkos, todėl nėra ir negali būti šios civilinės bylos nagrinėjimo dalyku.


Apibendrindama nurodytus argumentus, LAT teisėjų kolegija padarė išvadą, kad atsakovės kasacinio skundo argumentai nesudarė pagrindo pakeisti ar panaikinti skundžiamą teismo procesinį sprendimą. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. vasario 6 d. nutartis buvo palikta nepakeista.

Susipažinti su visa Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

1.2. Lietuvos apeliacinio teismo (LApT) praktikos apžvalga

Lietuvos apeliacinio teismo 2025 m. balandžio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-144-881/2025 dėl Vilniaus apygardos teismo 2024 m. lapkričio 12 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Flameksas“ ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Flameksas“ ir Ko dėl neteisėto žymens naudojimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Ieškovė UAB „Flameksas“ kreipėsi į teismą, prašydama uždrausti atsakovei UAB „Flameksas ir Ko“ komercinėje ir bet kurioje kitoje vykdomoje veikloje bet koku būdu ir forma naudoti žymenį „Flameksas; įpareigoti atsakovę UAB „Flameksas ir Ko“ pakeisti juridinio asmens pavadinimą taip, kad jame jokia apimtimi ir jokia forma nebūtų naudojamas žymuo „flameksas“.

Ankstesnis prekių ženklas	Ginčo žymuo
	<p style="text-align: center;">UAB „Flameksas ir Ko“</p>

Ieškovė nurodė, kad ieškovė užsiima prekyba priešgaisrine įranga ir teikia priešgaisrinės įrangos techninio aptarnavimo paslaugas. Ieškovei nuosavybės teise priklauso įregistruotas grafinis prekių ženklas „FLAMEKSAS PRIEŠGAISRINĖ ĮRANGA“. Ieškovė UAB „Flameksas“ nuo įsteigimo iki 2022 m. gruodžio 27 d. priklausė atsakovei kaip dukterinė bendrovė. Iki ieškovės įsteigimo, atsakovė buvo viena bendrovė, kuri teikė pirminių gaisro gesinimo priemonių pardavimo ir priežiūros paslaugas.

Nepaisydama su ieškove sudarytų susitarimų ir jų pagrindu atsiradusių teisių ir pareigų, atsakovė bendrovės pavadinime „Flameksas ir Ko“ naudoja ieškovei priklausančio prekių ženklo „FLAMEKSAS PRIEŠGAISRINĖ ĮRANGA“ žymenį „flameksas“ ir atsisako pakeisti bendrovės pavadinimą, taip pažeisdama ieškovės, kaip prekių ženklo savininkės, teisėtus interesus.

Vilniaus apygardos teismas ieškinį patenkino iš dalies – uždraudė atsakovei UAB „Flameksas ir Ko“ vykdant komercinę veiklą naudoti žodinį žymenį „flameksas“, taip pat naudoti žymenį „flameksas“ komercinės veiklos dokumentuose ir reklamoje.

Išnagrinėjusi atsakovės apeliacinį skundą, LApT teisėjų kolegija nematė pagrindo sutikti su apeliacinio skundo argumentais, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai išskyrė žodinį prekių ženklo žymenį „flameksas“ kaip dominuojantį, kadangi prekių ženklo elementai „priešgaisrinė įranga“ suteikia prekių ženklui reikšmę, nes aprašo prekes, kuriomis prekiauja ieškovė. LApT teisėjų kolegijos vertinimu, toks atsakovės apeliaciniame skunde nurodytas prekių ženklą sudarančių elementų traktavimas neatitinka teismų formuojamos praktikos dėl prekių ženklo skiriamojo požymio. LApT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad žodinio žymens „flameksas“ dominavimo prekių ženkle įspūdi, visų pirma, sudaro tai, kad šis elementas pavaizduotas didžiosiomis raidėmis. Pažymėtina, kad prekių ženklo elementas „flameksas“ užrašytas tamsiai mėlynomis raidėmis ir papildintu bei pastorintu šriftu, apibrėžtas siaura grafine linija, šalia žymens „flameksas“ pavaizduotos geltonos ir raudonos spalvos grafinės detalės, primanančios ugnį. Nors žymuo „flameksas“ neturi jokios kalbinės reikšmės, tačiau darytina prielaida, kad šis elementas gali būti susijęs su anglų kalbos žodžiu „flame“ (liepsna). Likę prekių ženklo žodiniai elementai „priešgaisrinė įranga“ užrašyti juodu, plonu šriftu ir yra ženkliai mažiau pastebimi nei pirmiau aptartas žodinis žymuo „flameksas“.

LApT teisėjų kolegija sutiko su pirmos instancijos teismo išvada, kad įvertinus tai, jog ieškovė užsiima priešgaisrinės įrangos prekyba ir jos priežiūra, o atsakovė – priešgaisrinės apsaugos rangos darbais, įskaitant dažų gamybą, spręstina, jog ginčo šalių prekės ir paslaugos nėra tapačios, tačiau yra panašios. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, visuomenės suklaidinimui reikšminga tai, kad atsakovė UAB „Flameksas“ ir Ko iki 2023 metų įvykusio dalies veiklos perkėlimo į ieškovę UAB „Flameksas“,

faktiškai užsiėmė priešgaisrinės įrangos prekybos ir jos priežiūros veikla. Teisėjų kolegijos nuomone, iki dalies veiklos perkėlimo, atsakovė įgijo klientų ratą, kurie atpažįsta skiriamąjį požymį turintį žymenį „flameksas“ ir gali šį žymenį susieti su atsakove. Ieškovės prekių ženklo „FLAMEKSAS PRIEŠGAISRINĖ ĮRANGA“ ir atsakovės naudojamo žymens „flameksas“ vizualinis, fonetinis ir semantinis panašumas yra aukšto laipsnio. Todėl vidutinis vartotojas, kuris paprastai neatlieka žymenų atskirų elementų vertinimo, matydamas arba perskaitydamas ginčo žymenį „flameksas“, gali jį susieti su ieškovės prekių ženklu žymimomis paslaugomis. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad vartotojai (klientai) žymenį „flameksas“ siejo (sieja) su atsakovės vykdyta ilgamete veikla, kuri tik 2023 metais perleista ieškovei. Teisėjų kolegijos vertinimu, tokia situacija sudaro pagrindą išvadai, kad tolesnis žymens „flameksas“ naudojimas atsakovės veikloje (įskaitant ir profesionalius vartotojus, kurie paslaugas įsigyja atitinkamos rinkos dalyje) neleidžia aiškiai atskirti iš esmės toje pačioje rinkoje veikiančių verslo subjektų – ieškovės nuo atsakovės.

Atsižvelgdama į visa tai, kad išdėstyta, LAPT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas, nustatęs visas sąlygas, būtinas konstatuoti ieškovės, kaip prekių ženklų savininkės, teisių pažeidimą – žymens „flameksas“ naudojimą, šalių teikiamų paslaugų panašumą, visuomenės suklaudinimo galimybę – pagrįstai patenkino ieškovės ieškinio reikalavimą ir uždraudė atsakovei naudoti žymenį „flameksas“.

Susipažinti su visa Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

•

Lietuvos apeliacinio teismo 2025 m. birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-238-798/2025 dėl Vilniaus apygardos teismo 2025 m. sausio 13 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovių uždarnosios akcinės bendrovės „Lemora“ ir uždarnosios akcinės bendrovės „LUKRA“ ieškinį atsakovėms uždarajai akcinei bendrovei „IRIS“, uždarajai akcinei bendrovei „SERFAS“ dėl patento LT 7001 B „Kompozitinė apdailos plytelė, jos gamybos būdas ir panaudojimas vėdinamam fasadui“ pripažinimo negaliojančiu.

Ieškovės UAB „Lemora“ ir UAB „LUKRA“ kreipėsi į teismą, prašydamos atsakovėms priklausantį patentą LT 7001 B „Kompozitinė apdailos plytelė, jos gamybos būdas ir panaudojimas vėdinamam fasadui“ pripažinti negaliojančiu.

Ieškovės nurodė, kad atsakovės yra patento, susijusio su išorine pastatų sienų apdaila, savininkės. Patentas saugo kompozitinę apdailos plytelę, atitinkančią I kategorijos atsparumo smūgiams ir atsparumo ugniai reikalavimus, tokios kompozitinės apdailos plytelės gamybos būdą ir tokios kompozitinės plytelės panaudojimą vėdinamam fasadui. Ieškovių nuomone, patentas pažeidžia ieškovių teisėtą interesą Lietuvos Respublikos teritorijoje be apribojimų šiuo metu arba ateityje naudoti iki paraiškos padavimo dienos visuomenei žinoma tapusią plytelių sustiprinimo technologiją, nes pagal teisinį reguliavimą patentu gali būti saugoma tik tokia kompozitinė apdailos plytelė, tik toks kompozitinės apdailos plytelės gamybos būdas ir tik toks kompozitinės apdailos plytelės panaudojimas, kurie technikos lygiu nėra žinomi ir akivaizdūs vidutiniam statybos srities specialistui. Pažymi, kad Patento apibrėžties 1 punktą neatskleidžia ir jokių specialių kompozitinę plytelę sudarančių elementų charakteristikų.

Vilniaus apygardos teismas sprendimu ieškovių ieškinį atmetė. Ieškovės pateikė apeliacinį skundą.

Išnagrinėjusi apeliacinį skundą LAPT teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėjamu atveju patento apibrėžties 3 punkte yra nurodytas kompozicinės plytelės panaudojimo būdas, o ne kompozicinės plytelės pagal 1 punktą papildomos kompozicijos savybės. Tokiu būdu, ginčo Patentas apima tris nepriklausomus apibrėžties punktus, todėl visų jų išradimo lygis turi būti vertinamas atskirai.

LAPT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, jog praktikoje nėra žinoma apie platesnį tokių kompozitinių plytelių taikymą pastatų vėdinamose fasadinėse sistemose, todėl tiek vėdinamų fasadų sistemų projektuotojas, tiek montuotojas negalėtų teigti, jog aptariama kompozitinės plytelės sudėtis akivaizdžiai tenkina Patento apibrėžties punktuose nurodytus reikalavimus. LAPT teisėjų kolegija pažymėjo, kad ieškinio pagrįstumo vertinimui turi būti nustatytas technikos lygis ginčijamo patento paraiškos padavimo datai, tačiau tai yra ieškovių įrodinėjimo pareiga, kuri negali būti perkeliama kitai byloje dalyvaujančiai šaliai, arba juo labiau ekspertams. Faktas, kad ekspertizės klausimuose buvo skirtingai apibrėžta technikos lygio sąvoka – vienuose klausimuose pateiktos nuorodos į prieinamą

technikos lygį, kituose – išimtinai į byloje esančiuose šaltiniuose nurodytą ankstesnį technikos lygį, buvo nulemtas ieškovių suformuluotų klausimų, o ne ekspertizės akto netikslumo ar prieštaravimo.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, LApT teisėjų kolegija sprendė, kad ieškovės neįrodė, jog patente atskleidžiamas techninės problemos sprendimas būtų buvęs akivaizdus atitinkamos srities specialistui patentinės paraiškos padavimo metu, taigi, neįrodė, kad ginčijamas išradimas neatitinka išradimo lygmens reikalavimo. Priešingai nei teigė ieškovės, pirmosios instancijos teismas tinkamai ir pagrįstai rėmėsi ekspertizės išvadomis.

Pasisakydama dėl ieškovių pozicijos, kad patento apibrėžties 2 punkte atskleistas klijavimo poliuretaniniais klizais metodas visiškai atkartoja poliuretaninių klizų gamintojo instrukcijoje ir nuo joje nurodyto klijavimo metodo skiriasi tik aiškiai įvardytu klizų sluoksnio storium, LApT teisėjų kolegija pažymėjo, kad gamybos būde yra išskirtas konkretus šlapių klizų sluoksnio storis, tolygus, o ne juostinis ar taškinis klizų padengimas ant paviršiaus ir ilgesnis kietėjimo laikas. Taigi, klizų gamintojas apraše numato, kad klizai ant plytelės turi būti tepami juostiniu metodu arba taškiniu, o ne tolygiai. Vertinant techniniu požiūriu, pasiekti tikslų 0,14 mm šlapių klizų tolygiai paskirstyto sluoksnio storį ant plytelės naudojant vien tik klizų pakuotę ir įrankį nėra įmanoma, kadangi tai reikalauja papildomų techninių priemonių. Be to, kaip teisingai pažymėjo atsakovės, naudojant gamintojo nurodytą būdą, t. y. tepant klizus juostomis arba taškiniu būdu nėra aišku kaip tai paveiktų sukibimą su plieniniu lakštu. Atsižvelgus į tai, LApT teisėjų vertinimu, negalima teigti, kad priklijavus plieninį lakštą prie akmens masės plytelės tik pagal klizų gamintojo naudojimo aprašą, t. y. neatsižvelgiant į klizų storį, jo pasiskirstymą paviršiuje ir kietėjimo laiką, gauta kompozitinė plytelė galėtų pasižymėti tomis pačiomis atsparumo savybėmis, kaip ir plytelė pagaminta pagal kompozitinės plytelės gamybos būdą.

Atsižvelgdama į visa tai, kad išdėstyta, LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai ieškovių ieškinį atmetė ir paliko galioti atsakovėms priklausančią patentą LT 7001 B „Kompozitinė apdailos plytelė, jos gamybos būdas ir panaudojimas vėdinamam fasadui“. Apeliacinio skundo argumentai nepaneigė ginčo išradimo patentabilumo ir nesudarė pagrindo abejoti pirmosios instancijos teismo išvadų pagrįstumu ir teisingumu, todėl ieškovių apeliacinis skundas atmetamas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.




Susipažinti su visa Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

2. EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

2.1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos apžvalga

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. birželio 19 d. sprendimas byloje Nr. C-17/24 CeramTec GmbH v. Coorstek Bioceramics LLC dėl 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl [Europos Sąjungos] prekių ženklo 52 straipsnio 1 dalies a punkto, siejamo su 7 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunkčiu, ir 52 straipsnio 1 dalies b punkto išaiškinimo.

CeramTec yra Vokietijoje įsteigta įmonė, kurios specializacija - techninių keraminių komponentų, visų pirma naudojamų klubo ar kelio sąnario implantų sudėtyje, kūrimas, gamyba ir platinimas. Ji parduoda šias sudedamąsias dalis medicininių protezų gamintojams, o šie iš jų suformuoja ir sukomplektuoja protezus; vėliau ji juos parduoda galutiniams naudotojams, kaip antai ligoninėms ar chirurgams ortopedams. *Coorstek* yra Jungtinėse Amerikos Valstijose registruota bendrovė, kurios veikla – pažangių techninių keraminių medicininių komponentų, visų pirma skirtų klubo, nugaros ir dantų protezams, gamyba. *CeramTec* buvo Europos patento Nr. EP 0 542 815, kuriame nurodyta Prancūzija, taikomo keramikinei kompozitinei medžiagai, savininkė. Šis patentas nustojo galioti 2011 m. rugpjūčio 5 d. 2011 m. rugpjūčio 23 d. *CeramTec* pateikė paraiškas įregistruoti tris Europos Sąjungos prekių ženklus:

Nr. 010214195	Nr. 010214112	Nr. 010214179
		

2013 m. gruodžio 13 d. *CeramTec* pareiškė ieškinį *Coorstek* dėl teisių pažeidimo ir parazitinės konkurencijos, teigdama, kad *Coorstek* prekiaavo gaminiu, kurio spalva nukopijuota nuo jos gaminiams būdingos rožinės spalvos. *Coorstek* pateikė priešieškinį dėl minėtų trijų prekių ženklų registracijos pripažinimo negaliojančia.

2021 m. birželio 25 d. sprendimu *Cour d'appel de Paris* (Paryžiaus apeliacinis teismas, Prancūzija) panaikino ginčijamų prekių ženklų registraciją, motyvuodamas tuo, kad paduodama prekių ženklų registracijos paraiškas *CeramTec* elgėsi nesąžiningai.

CeramTec pateikė kasacinį skundą *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Prancūzija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. *CeramTec* teigimu, Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnyje išvardyti absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai negali pagrįsti šio reglamento 52 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto nesąžiningumo, nebent būtų leidžiama remtis nesąžiningumo sąvoka siekiant apeiti šiame 7 straipsnyje numatytas taikymo sąlygas arba jų nepaisyti. Be to, šio 52 straipsnio 1 dalies b punkto išaiškinimas, pagal kurį būtų leidžiama pripažinti prekių ženklo registraciją negaliojančia vien dėl to, kad pareiškėjas ketino apsaugoti teises į techninį sprendimą, neišrodžius, kad teise į nagrinėjamą prekių ženklą iš tikrųjų užtikrinama tokio techninio sprendimo apsauga, taip pat reikėtų, kad būtų apeita Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunkčio taikymo sritis ir nepaisoma šių dviejų straipsnių atitinkamų taikymo sričių. *CeramTec* patikslino, kad, pasibaigus jos patento galiojimui ir pateikus paraiškas įregistruoti ginčijamus prekių ženklus, ji sužinojo, jog chromo oksidas, suteikiantis šiuose prekių ženkuose nurodytą rožinę spalvą, kurią siekta įregistruoti kaip prekių ženklą, iš tikrųjų neturi jokio techninio poveikio.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad *Cour d'appel de Paris* (Paryžiaus apeliacinis teismas) ir *Oberlandesgericht Stuttgart* (Štutgarto apeliacinis teismas, Vokietija), sprendę ginčijamų prekių ženklų registracijos pripažinimo negaliojančia klausimą, skirtingai jį aiškino. Šie skirtumai visų pirma susiję su Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnyje nurodytų absoliučių atsisakymo registruoti pagrindų ir nesąžiningumo, kuris yra šio reglamento 52 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas absoliutaus negaliojimo pagrindas, sąvokos tarpusavio santykiu.

Šiomis aplinkybėmis *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar [Reglamento Nr. 207/2009] 52 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jo 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti negaliojimo pagrindai yra savarankiški ir eliminuoja šio straipsnio 1 dalies b punkte minimą nesąžiningumą?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas, ar pareiškėjo nesąžiningumą galima vertinti atsižvelgiant į vienintelį absoliutų atsisakymo registruoti pagrindą, nurodytą Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunktyje, nenustačius, kad žymenį, kurį prašoma įregistruoti kaip prekių ženklą, sudaro vien prekės forma, būtina techniniam rezultatui gauti?

3. Ar [Reglamento Nr. 207/2009] 52 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas kaip eliminuojantis pareiškėjo, kuris pateikė paraišką įregistruoti prekių ženklą, ketindamas apsaugoti techninį sprendimą, nesąžiningumą, kai po paraiškos padavimo paaiškėjo, kad nagrinėjamo techninio sprendimo ir žymenų, sudarančių prašomą įregistruoti prekių ženklą, nesieja joks ryšys?

Į pateiktus klausimus ESTT atsakė taip:

1. 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl Europos Sąjungos prekių ženklų 52 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip: šio reglamento 52 straipsnio 1 dalies a punkte, siejamame su minėto reglamento 7 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunkčiu, numatytas absoliutus negaliojimo pagrindas ir to paties reglamento 52 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas absoliutus negaliojimo pagrindas yra savarankiški, bet ne vienas kitą eliminuojantys.

2. Reglamento Nr. 207/2009 52 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip: pareiškėjo, pateikusio paraišką įregistruoti žymenį kaip prekių ženklą, nesąžiningumas gali, jei ta paraiška buvo pateikta pasibaigus patento galiojimo terminui, būti nustatytas remiantis, be kita ko, pareiškėjo nuomone dėl šio žymens tinkamumo visiškai ar iš dalies išreikšti techninį sprendimą, apsaugotą šiuo patentu, neatsižvelgiant į tai, ar šį žymenį sudaro tik gaminio forma, būtina techniniam rezultatui gauti, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunktį. Vertinant, ar pareiškėjas galėjo būti nesąžiningas, tarp reikšmingų aplinkybių taip pat yra ginčijamo prekių ženklų pobūdis, nagrinėjamo žymens kilmė ir jo naudojimas nuo sukūrimo, pasibaigusio patento taikymo sritis, ginčijamo prekių ženklų registracijos paraiškos padavimo komercinė logika ir su šia paraiška susijusių įvykių chronologija.

3. Reglamento Nr. 207/2009 52 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip: pareiškėjo nesąžiningumas negali būti vertinamas remiantis aplinkybėmis, susiklosčiusiomis po to, kai buvo paduota paraiška įregistruoti nagrinėjamą prekių ženklą.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

2.2. Atrinktų svarbiausių Europos Sąjungos Bendrojo Teismo (ESBT) bylų apžvalga

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. birželio 25 d. sprendimas byloje Nr. T-239/23 Comité interprofessionnel du vin de Champagne et INAO v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

2019 m. Italijos bendrovė „Nero Lifestyle“ pateikė EUIPO paraišką įregistruoti žodinį prekių ženklą „NERO CHAMPAGNE“. Paraiška buvo paduota tam tikroms prekėmis ir paslaugomis, įskaitant „vyną, atitinkantį saugomos kilmės vietos nuorodos (SKVN) „Šampanas“ specifikacijas“.

Comité interprofessionnel du vin de Champagne ir Institut national de l'origine et de la qualité pateikė protestą EUIPO, be kita ko, remdamiesi tuo, kad SKVN „Champagne“ įregistruota nuo 1973 m. Pažymėjo, kad prekių ženklu NERO CHAMPAGNE gali būti nesąžiningai pasinaudota SKVN produktų, kurių apsauga iš esmės skirta užtikrinti vartotojams, kad jie turi tam tikrų specifinių savybių ir todėl suteikia kokybės garantiją dėl jų geografinės kilmės, reputacija.

Kadangi EUIPO iš dalies atmetė protestą, profesinės organizacijos kreipėsi į Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą. Bendrasis Teismas panaikino EUIPO sprendimą ir patenkino protestą pilnai, taip pat ir dėl „vyno, atitinkančio [SKVN] „Šampanas“ specifikacijas“. Todėl paraiška įregistruoti prekių ženklą NERO CHAMPAGNE buvo atmesta.

Bendrasis teismas savo sprendime pažymėjo, kad ES teisė nedraudžia prekių ženkle nurodyti SKVN. Tačiau jo registracija gali būti atmesta, jei SKVN neatitinka atitinkamo produkto specifikacijos, jei jį naudojant naudojamas SKVN reputacija arba jei prašomas įregistruoti prekių ženklas pateikia klaidingą ar klaidinančią nuorodą dėl produkto kilmės vietos ar kilmės. Teismas pažymėjo, kad žodis „nero“ vartotojų gali būti suvokiamas kaip asocijuojantis su šampano vynuogių veisle arba jos spalva, todėl prašomas įregistruoti prekių ženklas gali pateikti klaidingą ar klaidinančią informaciją. Teismas papildomai pažymėjo, kad šis terminas vartojamas kelių žinomų itališkų vynuogių veislių pavadinimuose ir kad daugelio vynuogių veislių pavadinimuose yra šis terminas. Be to, itališkai kalbanti visuomenė žodį „nero“ supranta kaip „juodas“. Todėl visuomenė gali manyti, kad tai yra „juodasis šampanas“, nors pagal SKVN specifikaciją šampanas gali būti tik baltas arba rožinis.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#). Susipažinti su pranešimu spaudai apie šią bylą (anglų k.) galite [čia](#).